

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Október 1.
VII évfolyam, 259. szám.

Szombat

Közzétették a müncheni megállapodás szövegét

Milyen területeket kell Csehszlovákiának átadni — Az átadás feltételei — Repülőgépen vitték Prágába a megállapodásról szóló jegyzőkönyvet — Rendkívüli ülésre ült össze a csehszlovák minisztertanács — A lengyel és magyar problémák megoldásának határ-ideje — Nagy megkönnyebbülés az egész világon

Az elmúlt huszonnégy óra legfontosabb külpolitikai eseménye kétséget kizárólag a müncheni találkozó volt. Kevésbé fontos, de hatásában talán ezzel egyenrangú volt XI. Pius pápa békeszózata, amely a legjobb időben érkezett és amelyet az összes rádióleadók ismertettek a világon, végül meglepetést keltett a japán kormányválság, amely Ugaki tábornok külügyminiszter lemondásában nyilvánult meg egészen váratlanul. A három esemény között szerves összefüggés van, illetve mindhárom rugója a csehszlovákiai kisebbségi kérdés volt. A nemzetközi sajtó méltatása szerint Hitler, Mussolini, Chamberlain és Daladier találkozója az utóbbi két évtized legjelentősebb eseménye. A megbeszélésekre hirtelen szánták rá magukat a nyugati és a totális rendszerű államok vezetői, de a Matin találó megjegyzése szerint még nem későn, mert bár a Hitler kancellár által adott határidő veszedelmesen közeledett a lejáratához, mégis megelőzték azt szerencsére a tárgyalások. A tét is igen nagy volt, mert nem kevesebbről volt szó, mint a totális háborúról, amely sok millió ember halálát jelentette volna és ezért, ahogy a Giornale d'Italia is írja, az egész emberiséget a legnagyobb hála töltheti el a tárgyalást kezdeményező Chamberlain és a további haladékot kieszköző Duce iránt. A jelentések általában kedvező kimeneteli megbeszéléseket jósoltak és ezért az elmúlt huszonnégy óra valóban a felzaklatott idegek megnyugtatója volt. XI. Pius pápa szózatával külön kell foglalkozni, mert a Szentatya olyan megrázó és drámai erejű felhívásban kérte fel az Evangéliumban hívókat a békéért való könyörgésre, amely valóban nem maradhatott senki előtt hatástalanul. Amikor a saját életét ajánlotta fel a béke váltásául a Teremtésnek, olyan tanúságot tett a keresztényi hit és fel-fogás mellett, amelyre alig van példa az emberiség történetében. A magasabbrendűség igazolása volt az a néhány megrázó mondat, amellyel a Szentatya a gondolkodni tudókat és akarókat az emberi megbecsülésre, a jogra, igazságra és a szeretetre figyelmeztette. Végül meg kell emlékezni még a japán kormányválságról is, amely a távolkeleti politika még erőteljesebb jobbrafordulásának egyik kezdeti lépése. A tábornok ugyanis az utóbbi időben erősebb angolbarát politikát kezdeményezett, amelyet az elégedetlen jobboldali pártok egyre rosszabb szemmel néztek, mert féltették a japán-német-olasz antikomintern egyezmény hathatós betartásának lehetősé-

gét és ezért távozásra kényszerítették. A közhangulatra jellemző, hogy Konoye herceg miniszterelnök a lemondást azonnal elfogadta, mert az ellenkezője a Tokióból érkezett külföldi hírszolgálatos közlések szerint az egész kormány bukását és a szovjet ellenes háborús párt tökéletes felülkerekedését eredményezte volna. Ezt pedig most, a kínai konfliktus kellős közepén meg kellett akadályozni. Ugaki tábornok hirtelen távozásra és a csehszlovákiai helyzet között szerves összefüggés van, mert nem kétséges, hogy német és olasz befolyásra történt, amit különben Ott, tokiói német nagykövet Konoye herceggel lefolytatott többszörös megbeszélése is igazol.

A nemzetközi vonatkozásban fontos eseményekről érkezett hírek egyébként a következők:

LEMONDOTT UGAKI TÁBOR-NOK JAPÁN KÜLÜGY-MINISZTER

(TOKIO.) (Domei.) A japán kormány kebelében váratlanul kormányválság

Genf reménykedik

(GENF.) A népszövetségi tanács tegnap egyhangúlag határozati javaslatot fogadott el, amelyben kifejezi azt a reményét, hogy egyetlen kormány sem fog a maga kérdéseinek megoldásánál erőszakhoz folyamodni. A gyűlés egyben melegen üdvözölte a müncheni kezdeményezést és sikert kívánt a Münchenben folyó nagyfontosságú tárgyalásokhoz.

MEGKEZDÖDÖTT A „BÉKE-KONFERENCIA”

(MÜNCHEN.) A vezérházban Hitler kancellár dolgozószobájában tegnap déli háromnegyed egykor kezdődött meg a nagyjelentőségű „békekonzferencia.” A városba érkező Mussolinit, Daladiert és Chamberlain nagy és ünnepélyes fogadtatásban részesítették. A vezérházba érkezésükkor Hitler kancellár üdvözölte őket, majd a megbeszélések első szakaszában négy szemközt eszmecsereket folytattak. A megbeszélésekbe bekapcsolódtak Ciano olasz és Ribbentrop német külügyminiszterek, továbbá, mint tolmács és jegyzőkönyv készítő Schmidt német birodalmi tanácsos és Leger, a francia külügyi hivatal vezetője. A négy vezető államférfi kölcsönös beszélgetéseket folytatott, majd délután három órakor félbeszakították a tanácskozásokat, megebedeltek és öt órakor ismét folytatták. A miniszterelnökök külön tárgyaltak Hitlerrel, ugyanakkor kíséretük is külön tárgyalásokat folytatott egymással. A vezéri házat azonban teljesen körül-

tört ki, amely Ugaki tábornok, külügyminiszter lemondásában nyilvánult meg. A tábornok egy most felállítandó kínai divízió ügyében ellentétbe került a jobboldali pártokkal és azoknak az ifjú katonatiszteknek a csoportjával, akik a külügyminiszter utóbbi angolbarát politikáját rossz szemmel nézték, mert szerintük ez károsan befolyásolta a japán-német-olasz jóviszonyt. Ugaki tábornok lemondását Konoye herceg miniszterelnök elfogadta. Utódja felől még nem történt döntés.

NEM HIVTÁK VISSZA AZ OLASZ ÖNKÉNTESÉKET SPANYOLORSZÁGBÓL

(RÓMA.) (Stefani.) A Stefani hírszolgálati iroda erőlyesen cáfolja azokat a tegnapi délelőtti elterjedt közléseket, amelyek szerint a Spanyolországban harcoló önkénteseket Itália kormányva visszarendelte volna. A visszahívásra semmi ok sem lett volna, mert Olaszország álláspontja a spanyol kérdésben végleges és ez a probléma újabban szöbe sem kerülhetett a középeurópai válság mellett.

HEVES KÜZDELMEK A SPANYOL FRONTOKON

(HENDAYE.) (Reuter.) A spanyol frontokon az utóbbi napokban is állandóan tartottak a jól előkészített küzdelmek, amelyek azonban egyik félnek sem hoztak jelentősebb sikereket. Állandósultak a légitámadások is, amelyek az utóbbi napokban főleg Valencia és Barcelona, továbbá a spanyol-francia vasúti göcponok és vonalak ellen irányultak. A jelentések a légitámadások következtében nagy anyagi és ember veszteségről számolnak be.

zárták, úgy, hogy még az újságírók sem tudtak odajutni. Münchenben Prága és Budapest is képviseltette magát. Prága a berlini csehszlovák követtel és a londoni csehszlovák ügyvivővel, Budapest pedig gróf Csáky István magyar rendkívüli követtel és meghatalmazott miniszterrel, a külügyminisztérium osztályfőnökével, aki repülőgépen érkezett Münchenbe. Prága és Budapest képviselői azonban csak mint tájékoztató szervek állottak a tárgyaló államférfiak, illetve kíséretük rendelkezésére.

A VILÁGSAJTÓ A KILÁTÁSOKRÓL

A világsajtó általában kedvező kilátásokkal ítélte meg a tárgyalások megkezdését. Az angol lapok Chamberlain, Roosevelt és Mussolini fáradozásait méltatták, hangoztatva, hogy Münchenben nemcsak békés és igazságos megoldást kell találni, amely kielégítse a Harmadik Birodalom igényeit és eloszlassa Csehszlovákia aggodalmait, hanem arra is szükség van, hogy Európát rávezessék az újjáépítés útjaira. Határozottságra és óvatosságra van szükség, mert nem szabad a kiengesztelődést jövődől zavarok árán megvásárolni. Ugyancsak az angol lapok írják, hogy Hitler már belement az október elsejéi határidő kitolásába, megfelelő angol és francia szavatosság mellett, azzal a kikötéssel, hogy a cseh csapatokat azonnal vonják vissza azokról a területekről, ahol a lakosság több, mint fele

szudétánémet és ezeken a területeken angol, francia és olasz csapatok végezték a rendfentartás munkáját a kérdés teljes rendezéséig. Az olasz lapok szerint a müncheni értekezlet még egy-két napig eltarthat.

Prága és Berlin szintén reménykednek a békében. Prága főleg a fegyveres viszály elkerülésének lehetőségében bizik. A német sajtó viszont hangsúlyozza, hogy a Harmadik Birodalom nem tághat az önrendelkezési jog megadásától és a szudétánémetek jelenlegi helyzetének gyors megváltoztatásától.

MOSZKVA HÜVÖS

A párisi Havas ügynökség szerint Moszkvában a müncheni értekezlet összehívását rendkívül hűvösen fogadták és annak sikerét kétségesnek minősítették, mivel a szovjet felfogása szerint Moszkva bevonása nélkül kedvező és végleges kibontakozásra nem lehet számítani.

SVÁJC MINDEN LEHETŐSÉG-GEL SZÁMOL

A svájci szövetségi kormány a DNB ügynökség jelentése szerint Hitlerhez és Beneshez felhívást intézett, kérve őket a béke fentartására. Viszály esetén Svájc semmiféleképpen nem avatkozhatik bele abba és nem is adhat tanácsot a kérdés megoldására. A svájci szövetségi tanács ettől függetlenül tegnapi ülésén elhatározta, hogy hadikészültségbe helyezi a határvédő csapatokat és ha Münchenből kedvezőtlen hírek érkeznek, megteszi az intézkedéseket.

TILOS A BENZINELADÁS CSEHSZLOVÁKIÁBAN

Prága szintén tovább folytatja a biztonsági intézkedéseket és tegnapról kezdve magán egyéneknek tilos benzint eladni, csak az orvosok, hivatalos testületek és a nemzetvédelmi iparvállalatok vásárolhatnak benzint.

A VÁRAKOZÁS JEGYÉBEN

Egyébként tegnap az egész világ figyelmébe osztatlanul München felé irányult és a tárgyalások eddigi eredményeiről szóló híradásokat, amelyek általában biztató jelentéseket közöltek, mind a legnagyobb örömmel fogadta. Újabb jelentések szerint az öt órakor újból megkezdett tanácskozásokat 8 óra körül ismét félbeszakították, majd később megint csak folytatták és a tanácskozások késő éjszakáig folytak. A híradások szerint a sorozatos megbeszélések végül is igen nagyjelentőségű elvi megegyezésekhez vezettek és most már inkább a technikai és a részletek kérdéseket tárgyalása van még hátra.

Lehetséges, hogy a tanácskozások eredményéről szóló hivatalos közlést csak a konferencia teljes bezárása után hozzák nyilvánosságra, de lehetséges, hogy már az elvi megegyezésről hivatalos közlést adnak ki, hogy tájékoztassák a világ közvéleményét, amely rendkívüli érdeklődéssel kíséri érthetően az eseményeket. Az sem látszik kizártnak, hogy a részletek kidolgozását a vezető politikusok már nem mind végig maguk fogják elvégezni, hanem azt technikai szakemberekre bízzák.

TÉVES HÍREK VARSÓ ÉS PRÁGA KÖZÖTTI MEGEGYEZÉSÉRŐL

(VARSÓ.) A Pat ügynökség közlése

szert azok a hírek, hogy Prága és Varsó között felmerült ellentétek ügyében közvetlen megegyezés jött volna létre, tévesek és koraiak.

BIZTONSÁGI LÉPÉSEK

(PÁRIS.) A légügyi minisztérium az iparban foglalkoztatott munkásság részéről ajánlatot kapott, hogy ezentul a szombati napon is dolgozik a nemzetvédelmi érdekekért és e nap jövedelmét a mozgósított társai javára felajánlja. Bernből azt a hírt közlik, hogy Baumann, a svájci szövetségi tanács elnöke felhívást intézett a lakossághoz, amelyben nyugalomra és rendre kéri fel őket. Egyben bejelenti, hogy a szövetségi tanács minden szükséges intézkedést megtett az ország érdekeinek biztosítására, remélve azonban a békés kibontakozást. Hágából annak híre érkezik, hogy a kormány 120 millió forintot hűlt kért a szükséges nemzetvédelmi intézkedések megtételére, míg a mozgósítás elrendelését függőben tartják mindaddig, amíg a helyzet megfelelően ki nem alakul. Párisból jelentik, hogy a Washington nevű amerikai óceánjáró utasítást kapott, hogy Havreből megállás nélkül térjen majd vissza Newyorkba.

UJABB RÉSZLETEK A MÜNCHENI TANÁCSKOZÁSOKRÓL

(MÜNCHEN.) A tegnapi tanácskozások kezdettől fogva harmonikusan folytak. Hitler kancellár a cseh kérdés gyors megoldását sürgette, majd Chamberlain, Daladier és Mussolini a maguk álláspontját ismertették. Előzőleg a berlini csehszlovák követ megjelent Chamberlainnál, közölve a csehszlovák kormány újabb engedményeit és kijelentette, hogy Csehszlovákia hajlandó átadni Németországnak mindazokat a területeket, amelyekben a lakosságnak több, mint 50 százaléka német. Ragaszkodik azonban olyan határokat megállapításához, amelyek lehetővé teszik Csehszlovákia megmaradó területének életképességét és megvédését. Tiltakozik minden olyan terület rész elfoglalása ellen, ahol jelentős cseh tömegek élnek. A lakosságcsere végrehajtására a december 15-iki határidő megállapítását kéri. Csehszlovákia hozzájárul, hogy angol és francia csapatok tartsák fenn a rendet az átadás időpontjában, a mozgósítási rendelkezéseket visszavonja, az erődöket azonban nem hajlandó kiüríteni és leszerezni mindaddig, amíg az új határokat pontosan meg nem vonják és a lakosság áttelepítését nem rendezik. A függő kérdések megoldására Csehszlovákia nemzetközi döntőbírásgot javasol, amelynek elnökéül Rooseveltet ajánlja.

A MEGBESZÉLÉSEK

A megbeszélések során, amelyekben az említett államférfiakon kívül Göring, von Neurath, Keitel tábornok, Attolici, Poncet, Henderson, Wilson és mások is részt vettek, Hitler több ízben tárgyalt Mussolinivel, majd Daladierrel, Hitler Mussolinivel is ebédelt. Chamberlaint az első megbeszélések után, amikor derűs arccal az uccára lépett, a tömeg lelkesen ünnepelte. A tanácskozások különösen a délutáni órákban folytak széles keretekben és azt a csehszlovák kiküldöttek is meghallgatták.

ELVÉN LÉTREJÖTTEK A MEGÁLLAPODÁSOK

A legújabb híradások szerint elvén létrejött a megállapodás és most a szakértők bevonásával a technikai kérdések megbeszélése folyik. A tanácskozások során Mussolini a manna és lengyel helyzetet is ismertette és támogetta. A kérdés végleges megoldása esetén Hitler hajlandó lenne Csehszlovákia végleges határait biztosítani. Leszögezték, hogy elvben elintézendőnek tartják a magyar kisebbségek ügyét is, de annak megoldására később kerülne sor. A szudétánemet kérdés állott a tanácskozások előterében és ezekről a területekről a csehek fokozatosan visszavonulnak, úgy, hogy az első területeket már október elsejére kiürítik. A kiürítés a brit légiók és más nemzetközi haderők felügyelete alatt tör-

ténik. A vitás területeken népszavazás lesz a német hatalom kiküldötteiből alakított nemzetközi bizottság ellenőrzése mellett. Az új határokat legkésőbb november 25-ig megállapítják és akkorra Németország teljesen birtokába veheti azokat. A lengyel és magyar kisebbségi vidékeken ugyanakkor hasonló népszavazás lenne nemzetközi bizottság ellenőrzésével. Németország lemond arról a tervéről, hogy Morvaországban korridorot kapjon, hogy így az ott élő németekhez legyen összeköttetése. A csehek semmiféle leszerelést vagy pusztítást nem eszközölhetnek, mert ezekért kártérítést tartoznának.

PRÁGÁVAL KÖZÖLTÉK A FELTÉTELEK

Masny, hivatalos csehszlovák megfigyelő Chamberlain részéről megbízást kapott, hogy Prágával közölje az

egyezmény feltételeit, de a választ még nem ismerik. Valószínűnek tartják, hogy a prágai kormány elfogadja a feltételeket. Egyéb nemzetközi kérdéseket a tanácskozók még nem vitattak meg. Ma, pénteken délelőtt a tanácskozásokat még szélesebb keretek között folytatták. A tanácskozásokon Chamberlain angolul, Daladier franciául, Hitler németül beszélt, míg a Duce felváltva minden nyelven. A terembe való belépésekor Mussolini kedélyesen így köszöntötte Hitlert: Jónapot Führerem! Daladiert meglepetés érte akkor, amikor két nő állott eléje, akik németül könyörgő hangon arra kérték, hogy hozzon végre létre jóviszonyt Franciaország és Németország között. A németül nem tudó Daladier először nem értette mit akarnak, majd tolmácsolás után kijelentette, hogy maga is a két ország jóviszonyát akarja.

CAPITOL MOZGO MA PREMIER!

Még a régi Bécsben készült BUS-FEKETE LÁSZLÓ páratlan sikert aratott zenés vigjátéka

A MÉLTÓSÁGOS ASSZONY

Ez a nagyszerű film olyan kiemelkedő győzelmet szerzett a közönség körében, hogy Bécs, Bucuresti és Budapest hónapokon keresztül műsoron tartotta zsufozt házak előtt. Főszereplők:

Gusti Huber, Theo Lingén, Hans Moser és Genia Nikolajawna

Az átadás feltételei

(MÜNCHEN.) A csehszlovák hivatalos megfigyelő a müncheni jegyzőket külön repülőgépen vitte Prágába, ahol a minisztertanács azonnal összeült, hogy ki dolgozza ki a választ. A hivatalos közlemény a megegyezés pontozatairól késő éjszaka ezeket mondja: 1. A kiürítés október elsejével kezdődik, 2. Anglia, Franciaország és Olaszország megegyeznek abban, hogy a kiürítés október 10-ig befejeződik és semmiféle erőszakos pusztítás nem lehetséges, mert azokért a csehszlovák kormány felelős. 3. A részletkérdéseket a német, angol, olasz, francia és csehszlovák kiküldöttekből álló bizottság dolgozza ki. A német vidékeknek a német csapatok általi elfoglalása október elsejével kezdődik abban a formában, hogy a csatolt térképen szereplő vidékek közül az első szektor elfoglalása október 1-2, a másodiké október 2-3, a harmadiké október 3-4 és 5, végül a negyediké október 6-7 napjain történik meg. A többi német vidékek birtokba vételének időpontját a nemzetközi bizottság jelöli ki, de október 10-ig ezek is elfoglalandók. 5. A fenti nemzetközi bizottság jelöli ki azokat a területeket, ahol népszavazás lesz. Ezeket a vidékeket nemzetközi alakulatok szállják meg a népszavazás utánig. A bizottság a népszavazás módjait a Saar-vidéki népszavazás mintája szerint bonyolítja le és a népszavazás november végéig lebonyolítandó. 6. A határok végleges kijelölését nemzetközi bizottság végzi, kivételes esetekben a bizottságnak jogában áll ajánlani az etnográfiai adatok-

tól eltérő kisebb módosítást a népszavazás nélküli áttelepítési övezetekben. 7. Biztosítják az opció jogát és átengedték területek lakói számára. Ennek az opciónak egyezmény megkötésétől számított hat hónapon belül meg kell történni. Német-csehszlovák bizottság szabályozza az opció részleteit, kidolgozza az idevonatkozó eljárást a lakosságcsere és szabályozza az ezzel kapcsolatos kérdéseket. 8. A csehszlovák kormány néhány hétre szabadságot ad az összes szudéta-németeknek a saját katonai és csendőri egységeiből. Ugyanakkor négyheti szabadságot engedélyez a politikai cselekmények miatt elítélt összes szudéta-németeknek.

KIEGÉSZÍTŐ NYILATKOZAT

Egy kiegészítő nyilatkozat rámutat arra, hogy a négy hatalam kijelenti, miszerint a csehszlovákiai magyar és lengyel kisebbségek kérdése a négy hatalom kormányfőiből alakított bizottság újabb tanácskozásainak tárgya lesz abban az esetben, ha az érdekelt kormányok három hónapon belül nem tudnak megegyezésre jutni. Egy kiegészítő jegyzőkönyv leszögezi, hogy az angol és francia kormányok aláírták az egyezményt, bár fenntartják a szeptember 19-iki angol-francia egyezményben elfoglalt javaslatoknak azt a részét, amely Csehszlovákia határainak egy nem provokált támadás esetére való nemzetközi biztosítására vonatkozik. A lengyel és magyar kisebbségek ügyében, ha az megoldást nyer, Németország és Olaszország szintén hajlandók az idevo-

natkozó garanciát megadni. Egy másik kiegészítő nyilatkozat megállapítja, hogy az egyezmény szerinti bizottság a német birodalom külügyi államtitkárából, illetve a berlini angol, francia és olasz követekből fog állani. A továbbiakban pedig leszögezték az áttelepítési területeken a rendőrség, illetve a nemzetközi bizottság hatáskörét. Londoni jelentés szerint a megegyezés híre általában mindennél nagyobb meglepetést keltett.

CHAMBERLAIN MEGFONOLTSÁGA, MUSSOLINI DIPLOMACIAI ÉRZÉKE

(LONDON.) Az angol lapok szerint a müncheni megegyezés létrehozásánál különösen Chamberlain és Mussolini működtek közre igen hatékonyan. Chamberlain megfontoltsága és Mussolini kitérő diplomáciai érzéke sok nehéznél pontnál megtalálta a legmegfelelőbb megoldást. Az angol sajtó leszögezi, hogy Chamberlain olyan kivételes államférfiúi képességeket árult el, amilyenekkel az angol történelem Glstone és Disraeli alakját látta felruházva. Mussolini viszont az ellentétek áthidalásánál mindig megtalálta a legegyszerűsebb megoldást és nagy nyelvkészsége igen jó szolgálatokat tett a találkozó résztvevőit és az egymás anyanyelvét nem mindig ismerő államférfiak között. Mussolini franciául, angolul, németül beszélve sokszor pillanatok alatt közvetített és megtalálta a legmegfelelőbb formulát, úgy, hogy az ő rendkívüli sikerének könyvelik el sok tekintetben azt, hogy az egyébként barátságos légkörben lefolyó tárgyalásokon egyáltalában nem merültek fel súlyosabb nehézségek. Mindenesetre Csehszlovákia újabb engedékenységének, amelyet Masny, mint Prága Münchenbe küldött hivatalos megbízottja a tanácskozásokat megelőzően Chamberlainnal közölt is, jelentős része van abban, hogy a megegyezés elvi előfeltételei így lehetségessé váltak, míg Hitler kancellár is bizonyos mértékben engedékenyebb magatartást tanusított.

A VILÁGSAJTÓ HIRADÁSA

A rádió, valamint az angol, francia, olasz, német és más világlapok, amikor a késő éjszakai órákban nyilvánosságra került a hír, hogy Münchenben sikerült a békés kibontakozás útját megtalálni, azonnal rendkívüli kiadásokban adtak hírt a nagyjelentőségű eseményről és mindannyian a legkedvezőbb fejtegetésekkel kísérik a megegyezés lehetőségeit. Nagv érdeklődéssel várják mindenesetre Prága választ, amelytől sokban függ, hogy a Münchenben létrejött elvi megegyezés gyakorlati vonatkozásban is valóra válasszák és a világ végre megtalálja azt a békét és nyugalmat, amelyre minden békés nemzet egységesen sóvárog.

A Duce vasárnap beszélni fog

(RÓMA.) Ugy hírlik, hogy a Münchenből visszatérő Mussolini vasárnap részt vesz azon a nagy felvonuláson, amelyen az etiópiai és spanyolországi harcok 800 rokkantja fog megjelenni. Ez alkalommal a Duce nagy beszédet tart és előre láthatólag az egész nemzetközi helyzetről nyilatkozni fog.

Uj eljárást alkalmaznak az aldunai egészségügyi kerületben a tífusz és a skarlát elleni védőoltásoknál

(BUCURESTI.) Dr. Cadere az aldunai egészségügyi kerület vezérfelügyelője új rendszert alkalmaz és alkalmaztat a tífusz és a skarlát megelőzését célzó védőoltásoknál. Az újrendszerű védőoltásokat az aldunai kerületben az összes orvosok és egészségügyi hatóságok a legteljesebb sikerrel alkalmazzák a gyermekeknél és a felnőtteknél is. Dr. Cadere már hosszú idő óta kísérletezik a védőoltások új rendszerével, amely a gyakorlatban kitűnően bevált és kitűnő eredményei még szakorvosi körökben is kellemesen lepte meg.

Megnyerő
lesz külseje, ha

Czink-

által tisztított és
festett ruhában jár

Zsufolt hajók

Mondják, hogy a jelentősebb európai tengeri kikötőkben egy idő óta megint különösképpen megélenkült a forgalom. Sűrűbben indulnak a személyszállító hajók a világ minden tája felé, mint az utóbbi 15 esztendő során bármikor. S a hatalmas, sokezer tonnás óceánjáró gőzöskék zsufolásig tömve vannak. Azaz hogy a tökéletes kényelmet és luxust nyújtó I. osztályon nem is olyan nagy a sokadalom, mint a II-ikon, vagy éppen a III-ik osztályon és az ennél is szerényebb lehetőségeket adó ugynevezett fedélközön... Usznak, usznak a roppant hajók idegen tájak, jórészt ismeretlen világgrészek felé s viszik a sok-sok fölöslegessé vált embert, új hazát, új otthonot keresni. Ezért zsufoltak az alacsonyabb hajóosztályok s ezért aránylag kevés az elsőosztályú utas. Aki fölöslegessé vált valahol, annak bizonyára anyagi lehetőségei is összezsugorodtak s csak természetes, hogy ha már vándorbotot kell markolnia, nem gondolhat kényelemre, luxusra. Megy, ahogy mehet, s nem válogat — mert nem is válogathat — az utazás formái lehetőségeiben. Első osztályon nem szokás új haza keresésére indulni. Akinek „nehéz” a zsebe, könnyű a helyzete a világ bármely részén, mert — amint a szállóige mondja: — nincs olyan vastag fal, amelyen egy arannyal terhelt szárnál keresztlél ne hatolhatna.

Fölöslegessé tehát csak „nincs”-es ember válik, aki alól kiszaladt a talaj s talpalattnyi hely sem akadt a számára, ahol valamennyire is megvetné a sarkát. Nem azért, hogy ezt a keserves sárgolyóbist a sarkaiból kivethesse, hanem csak, hogy a mindennapi száraz kenyér morzsáit megszerezhesse magának és családjának. Nem, effélére ma már tömördek embernek nincs alkalma, mert nincs lehetősége a munkára. Istenem, milyen elkoptatott frázis lett az egykori nagy idők dicső jelmondata: „Az élethez minden teremtet embernek elvitathatatlanul joga van!” Neveltséges állítás. Még szimbolikus jelentősége is szétfoszlott, mint a köd és pára. Mestelen realitások korát éljük s nem kendőzik, nem szépítik a dolgok külső formáit a belső lényeg okáért. Ridegen és félreérthetetlenül névén nevezik a gyermeket: Nem, nincs mindenkinek joga az élethez!

Borzasztó fájdalom lehet érző, gon dolkozó istenteremtése számára, hogy fölöslegessé vált, hogy nincs több hely a számára a nap alatt. A dolgnak nem is annyira az anyagi része az elviselhetetlenül gyötrelmes, mint inkább a lélekre való kihatása. Megalázó és fájdalmas, mint a megbélyegző tüzes vas érintésének nyoma a homlokon. Ember, aki nemrég még valakinek tudta magát és valahová tartozott, szinte minden átmenet nélkül senki lett. Senki, semmi, nyűg, fölösleges teher, akitől ilyen vagy olyan módon szabadulni igyekeznek... Ezért usznak most a világ minden tája felé emberekkel rakott hajók.

Az élet rideg harc volt mindig s napjainkban meg éppen könyörtelenné vált a túlekedés a heringes hordóként túlszúfolt Európában. Talán, talán valahogy megérthető — bár soha semmi ilyen körülmények között nem helyeselheti, hogy itt ember embernek farkasa lett. De hát sok az eszkimó és kevés a főka. S ugy mondják: nem mindenki számára jut már elegendő harapnivaló. Viszont érthetetlen és semmiféle érveléssel nem menthető, hogy emberi letelepedésre alkalmas roppant területek bírlalói rideg falakat állítanak határaik elé s csak erősen megrostált keveseknek engedik meg az oda való átlépést.

Adatok? ... Milyen elfogadható okok készítenek például a 11 millió négyzetkilométernyi kiterjedésű és mindössze 12 millió lakosú Kanadát arra, hogy elzárja kapuit a hontalanok elől? Ausztrália több, mint hétmillió négyzetkilométer, de csak 6 millió ember lakja. Igaz: csak a partmenti peremrészei alkalmasak letelepülésre, középe táján sűrű sivatag. De így is legalább 50-60 millió lélek találhatna még ott otthonra. A délafrikai államszövetség

Károly király Öfelsége elismerő szavakkal méltatta a mezőgazdasági kutató intézet tevékenységét

Annak a fényes eredménynek a látára, amely rekorderedményt mutatott be a romániai nemzeti buzaverseny díjkiosztása alkalmával, amikor is beigazolást nyert, hogy Romániában 4300 kiló kitűnő minőségű buza termelhető egy hektár területen, II. Károly király Öfelsége a Mezőgazdasági Kutató Intézet rendezésében megtartott díjkiosztáson elragadtatásának adott kifejezést és köszönetét tolmácsolta nemcsak a díjnyertes gazdáknak, hanem a Mezőgazdasági Kutató Intézet vezetőinek is, akik hosszú és fáradságos munkával biztosították a nemzeti buzaverseny kitűnő eredményeit.

Az Uralkodó a díjkiosztás alkalmával nagyszabású beszédben méltatta a mezőgazdasági termelést és a nemzeti buzaverseny jelentőségét és többek között a következőket mondotta: „Mégleg köszönetemet fejezem ki azoknak, akik fáradságos munkájukkal kiérdemelték a díjakat. Megállapítottam, hogy a mi mezőgazdasági termelésünk fejlesztése érdekében jelentős lépéssel haladtunk előre”, majd így folytatta: „a nemes versenyben az összes termelő elemek őszinte és eredményes együttműködését látom”.

Arra is felkérte II. Károly király Öfelsége Ionescu-Sisesti földművelésügyi minisztert, hogy „a következő években is folytassák az ilyen természetű versenyt és ha lehet, törvényhozási úton rendszeresítse, mert vissza

kell és vissza lehet szerezni azokat az értékesítési piacokat, amelyeket elvesztettünk”.

Az Uralkodó hangsúlyozta azt is, hogy a buzatermelés mennyiségi és minőségi feljavítása terén világgazdasági verseny folyik, de egyben a nemzeti tekintély versenye. És nem lehet elvitatni a királyi beszédnek a romániai földművelőkhöz intézett felhívását sem, amely szerint „a földművelés tudományának nem kizárólag bizonyos előkelő osztály, hanem a nagy tömegek tudományának kell lennie”.

És valóban nagyjelentőségű, hogy az ország első polgára érdeklődését, figyelmét az ékekek milliói, az ország földművelőnépe felé fordítja, s ennek a társadalmi osztálynak munkáját nagyra értékeli, kilátásba helyezve részükre a legmesszebbmenő támogatást, a nemzeti buzaversennyel kapcsolatosan nyújtandó szaktanácsokat, mert tagadhatatlan, hogy Románia gazdasági életének szilárd alapja a nemzeti gazdaságon nyugszik és jövőjét a mezőgazdaság mennyiségi és minőségi többtermelést jelentős mértékben szilárdítja meg.

Az a céltudatos, szakszerű munka, amelyet a Romániai Mezőgazdasági Kutató Intézet évek óta a mezőgazdák érdekében kifejt, már is értékes gyümölcsöket, jelentős sikert aratott a romániai nemzeti buzaversenyen.

Épület festést és mázolást vállalom

Szép szobákat festek saját terveimmel.

J. VARGA

Megrendelő iroda: TOTELECTRIC RADIODIÜZLET C. Reg. Ferdinand 28-a. sz. Telefon: 13-35.

Új életre nevel a kolozsvári kiskorúak fogháza

Moldovan Vasile igazgató irányítása mellett az Intézet maradéktalanul valósította meg erkölcsnemesítő és a megtevédi lelkeket megjavító célkitűzését

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az igazságügyminisztérium, — mint megírtuk, — a fogházak lakói részére kirótt büntetéseket nemcsak emberséges bánásmóddal igyekszik enyhíteni, hanem olyan intézkedéseket is foganatosított, amelyek nagy mértékben elősegítik a megtevédi elítéltek jobb utra térítését és erkölcsi érzéküknek megerősítését, fokozását. Ennek a célnak az elérése érdekében az igazságügyminiszter időszakonként pénzösszegeket bocsájt a különböző fogházak igazgatóságai részére, amely a legjobb magaviseletet tanúsító rabok között érdemük szerint osztja szét a pénzjutalmat.

A kiskorúak kolozsvári fogházában tegnap Hatieganu Ioan börtönügyi vezérigazgató és a kiskorúak fogháza vezetőségének jelenlétében osztották ki

közel kétfélmillió négyzetkilométernyi kiterjedésű határai között mindössze hét és félmillió ember él, s ezeknek is alig egyharmada fehér. Újzealand kettes szigetének istenáldotta földje közel 300 ezer négyzetkilométer, ám alig másfélmillió ember a polgárainak száma. Csak az összehasonlítás kedvéért említjük meg, hogy a pontosan ilyen nagyságú Romániában több, mint 18 millió ember él.

Az említett országok az angol világbirodalom szerves részei, az ugynevezett dominiumok. Am ott vannak még a hatalmas kiterjedésű délamerikai államok: a nyolcmillió négyzetkilométeres Brazília, a körülbelül hárommillió négyzetkilométernyi Argentína, vagy Chile, amely 750 ezer négyzetkilométer kiterjedésű, hogy Peruról, Bolíviáról, Kolumbiáról, Venezueláról stb. ne is szóljunk. Ezek az országok egytől-egyig eddigi lakosaiknak nyolc-tízse-

tegnap az első pénzjutalmat. Vasile Moldovan a kiskorúak fogházának igazgatója részletes jelentést tett Hatieganu Ioan börtönügyi vezérigazgatónak, közölve, hogy a napi 10—15 lej összegben kivül, amellyel a kiskorúak életmódja megjavítható, külön pénzjutalmat kapnak a legjobb magaviseletű fiatalok. A fogház lakóinak viselkedéséről negyedévenként részletes jelentést tesznek a börtönügyi vezérigazgatóságnak, amely a maga részéről 20 ezer lejt engedélyezett jutalomként való kiosztásra. Összesen 30 kiskorú részesült jutalomban, akik közül Jorgan Ghena 1000 lej jutalmat, Huteru Pavel 1000 lej, Simon Pavel 600 lej jutalmat kapott, míg a többiek kisebb-nagyobb összegeket. A legkisebb jutalomdíj 150 lej volt. Jellemző a kolozsvári kiskorúak fogházában

resét tudnák bőségesen eltartani. És Mexikóról, valamint az Északamerikai Egyesült Államokról se feledkezzünk meg, ahol még mindig jóval több ember található otthonról, mint amennyi eddig is talált. Ezek az országok tulajdonképpen állítanak kapuit elé és ugyan csak alaposan megrostálják azokat, akiket nagy nehezen mégis csak beengednek. Semmi sem keservesebb, mint új hazát keresni. „Szívet cseréljen, aki hazát cserél!” — intette Tompa Mihály is a korabeli vándorokat, akiket pedig szintén kényszerű okok hajszoltak őserdőkhöz, tengerekre. Am mit tegyenek ma azok a boldogtalanok, akiknek régi otthonukból menniük kell és nincs hová menjenek?!

Tragikus emberi sors, hogy ma azokat is irigyelhetik, akiket új tájak felé usznak most a zsufolt óceánjáró gőzöskék.

uralkadó szellemre és bánásmódra, hogy Moldovan Vasile 5 hónap leforgása alatt az intézetben levő 200 kiskorú között 135.000 lej munkadíjat osztott ki, amely összeget a fogház lakói különböző munkával keresték meg. Azalatt a két év alatt pedig amióta Moldovan Vasile igazgató vezeti a kiskorúak fogházát a javító-nevelésre itéltek két felfeldolgozó gépet, asztalosműhelyt, kovácsműhelyt, lakatosműhelyt, cipészműhelyt létesítettek, saját kezelésükben és ezenkívül külön műhely gyermekkocsik készítésére. A kiskorúak ezenkívül felállították saját malmukat is, amelyben a kenyérsütésre szükséges gabonaműket, búzát és tengerit ők maguk őrlik. A javító-nevelésre ítélt 200 kiskorú képességének és hajlamának megfelelően nyer beosztást a különböző műhelyekbe és amikor büntetésük lejár, — Moldovan igazgató — szociális érzésektől vezettet tevékenysége következtében — megtakarított tőkével kezdhet új életet. Az állam ugyanis a fiatalok megkeresett összegnek csak jelentéktelen hányadára tart igényt, míg a többi pénzt összegyűjtik és amikor a fiatalok kiszabadul rendelkezésére bocsájtják, hogy annak segítségével helyezkedjen el a társadalomban, kezdjen új életet és rendezhesse be kitanult mesterségének folytatásához a szükséges műhelyt. Örövendesen állapítható meg, hogy a kiskorúak fogházának több lakója, akik kezdetben a legfegyelmezettebb magatartást tanúsították, lassan a teljes javulás útjára léptek, az intézet, de különösen Grigore Labro nevelésügyi főnök irányítása és utmutatása mellett és kint az életben, mint a legkiválóbb szakvégtettségű iparosok állják meg helyüket. A napokban egyébként a kiskorúak fogházában megkezdődik a rendszeres elméleti oktatás, tanítás is, amelyet eddig két tanár és egy ortodox lelkész végzett, míg az új tanévben már 8 tanár és két lelkész fogja irányítani a kiskorúak fogháza lakóinak tanítását, szellemi életének gyarapítását.

Moldovan Vasile igazgató minden tekintetben mintaintézményt létesített a kolozsvári kiskorúak fogházából és maradéktalanul valósította meg azt az igazságot, aki nevelő-intézetet létesít a kiskorú bűnözők részére, tevékenységével tulajdonképpen lerombolja a fogházak falait...

Készül a viszonzásági állatbiztosítás törvénye

(BUCURESTI.) A földművelésügyi minisztérium most szövegezi annak a törvényrendeletnek a tervezetét, amely felállítja a Mezőgazdák Biztosító Intézetét a viszonzásági állatbiztosítás életbeléptetésére. A Mezőgazdasági Biztosító Intézet állami felügyelet és ellenőrzés mellett az ország egész területére kiterjeszti működését. A mezőgazdák részére általánosan kötelező lesz az állatok biztosítása és az új rendszerről a mezőgazdák érdekeinek hathatós védelme remélhető.

A romániai mezőgazdákat érzékeny és súlyos károk érték állandóan, leggyakrabban munkálataik, a szarvasmarhák, lovak, ökrök elhullásával, de a tejelő állatok: tehének, juhok, kecskék körében fellépett járványos betegségek következtében is gyakran érzékeny károkat szenvedtek amelyet fokozott a juhállományban időszakonként fellépett mételegy és a sertésállomány pusztító sertésvész, sertéspesztis. Az új törvény életbeléptetésével és a viszonzáság elvén alapuló Mezőgazdasági Biztosító Intézet felállításával a mezőgazdák csekély biztosítási díj ellenében a jövőben elkerülhetik a súlyos anyagi károsodást és a kifizetésre kerülő biztosítási díj lehetősége nyújt részükre elhullott állataik fejében új állatok beszerzésére.

— A PÉNZÜGYMINISZTERIUM ÚJ RENDELKEZÉSE. A pénzügyminisztérium megújította azt a rendelkezését, amely szerint a háztulajdonosok adóhátalékaikat nem rendezik, úgy az adót a bérlet által fizetett bérekből kell levonásba hozni, illetve a bérlet felelő a háztulajdonos adótartozásáért.

A VÉGZETES JÁTSZMA

Irla: P. THOMAS

(19.)

— De hisz olvashatta a lapokban, hogy Mary Potto sejtik az áldozatban.
— En soha nem olvasok lapokat — hangzott a konok válasz.
Crosby kezdett dühbe gurulni, de azért türtőztette magát.
— Azt sem tudta, hogy a volt felesége itt lakott ebben a bungalowban?
— Már hogye tudtam volna — hiszen hetek óta idejártam, még ennivalót és készpénzt is kaptam Marytól.
— Mióta van itt Hollywoodban?
— Már több, mint egy éve.
— Miből élt ezalatt?
— Hát bizony többnyire a tőle kapott pénzből — vallotta be a festő — meg néha statisztáltam is a stúdióban.
— Nem röstelte magát a feleségétől pénzt elfogadni?
— Miért? — csodálkozott a festő. — Hiszen megdolgoztam érte. Ezt a festményt készítettem Maryról.
Az estélyiruhás képre mutatott.
— És hol festette?
— Hát a villában...
— Micsoda villában?
— Mr. Brice villájában.
— Hát beengedték magát oda ilyen ruhában?
— Akkor jobb ruha volt rajtam... közben a pénz elfogyott és eladtam a ruhákat...
— Mi van a kis fiukkal, Petruskával?
— tört rá a kérdéssel a „kopó”.
A festő elvigyorodott.
— Nagyon szép fiu.
— Hát nem maga az apja?
— Nem kérem Petruska már akkor meg volt amikor én elvettem Maryt. Azért vettem el... Mert nekem nem kellett asszony, csak kontusowka. Arra pedig pénz kellett.
A szemmel láthatólag teljes erkölcsi nihilizmusban leledző orosz oly nyugodtan mondta el mindezeket, mint a világ legtermészetesebb dologát.
— Ismerte hát a fiu apját?
— Nem. Csak hallottam, hogy valami kolosszális szélhámos volt. Valami nagy kalandor. De sok pénzt ad a gyermeknek.
— Itt él Amerikában?
— Azt nem tudom...
— Mondja — nézett mereven a szemébe a felügyelő — maga mindig ugyan azt a Maryt látta? Nem találkozott soha a hasonmásával? Amelyiket meggyilkoltak...
— Nem. Soha. Akit meggyilkoltak, annak nem láthattam az arcát, mert ősz sze volt lődözve, csupa vér volt.
— Ebben a szobában sohasem volt?
— Mutatott a felügyelő a hálókamra felé.
— Nem, soha. Csak itt. Nem érdekelt engem az a szoba csak ez...
Rásandított a tálalóra ahol tekintélyes italkészlet húzódott meg.
— A képet maga hozta ki?
— Igen. Autóval, Maryvel együtt. Én tettem fel a falra.
A felügyelő most egy ujjlenyomat-kópiát vett elő.
— Ezek szerint ez a maga ujjlenyomata volt a képereten?
— Lehet.
— De ugyanezt az ujjlenyomatot találjuk az autó sárhányóján is. Ahol a megölt nőt találtam.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

A lengyel Bawarovszky nyerte Románia teniszbajnokságát Wertheim—Caralulis kettős a vegyespáros bajnok

(BUCURESTI.) A nemzetközi teniszbajnokságok negyedik napján csak a férfi egyesben és a vegyespárosban dönt el az elsőség. A férfi egyes bajnokságát nagy küzdelem után a lengyel Bawarovszky nyerte a cseh Cejnarral szemben. A vegyes párosban viszont a Wertheim—Caralulis kettős hódította el a bajnoki címet. Részletes eredmények:
Férfi egyes (döntő): Bawarovszky—Cejnar 5:7, 6:4, 4:6, 6:3, 6:1.

Vegyespáros: Berthone, Ambroz—Zöpfel, Bawarovszky 7:5, 7:5, Berescu, Schmidt—Berthone, Ambroz 6:3, 6:3. Döntő: Wertheim, Caralulis—Berescu, Schmidt 7:5, 3:6. Félbeszakítva!

Férfipáros: Schmidt, Tănăsescu—Cejnar, Ambroz 6:3, 11:9, 6:1, Réti Caralulis—Boitez, Rurac 6:2, 6:0, 6:2.

Ma játszik le a verseny utolsó számait: a női egyes és a férfi páros döntőjét.

Kun Máttyás Fia R. T.

Cluj, Calea Marechal Foch No. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagyrabecsült megrendelőink szolgálatára. — Speciálisak vagyunk: acélárúknak, látszerészeti, beretvá-készítéskben, orvosi műszerek javításában.

Prima alpacca
evőeszközök feltűnő olcsó áron!

Kitűnő formában van a bécsiek ellen készülő budapesti csapat. Budapestről jelentik: A Bécs labdarugóválogatottja ellen vasárnap szereplő budapesti csapat tegnap edzést tartott, amelyen a válogatott játékosok kitűnően mozogtak. A válogatott csapat hét gólt lőtt a B-együttesnek. A gólokon Zsengeller (2), Sárosi dr. (2), Kiszele (2) és Kincses osztokodtak.

Konrad Jenő — a Juventus edzője. Bucarestből jelentik: A Juventus vezetősége le-szerződte edzőnek Konrad Jenőt, az egykori híres magyar válogatott játékos, aki legutóbb Torinóban, előbb a Ripensában edzősködött.

Petre Cristea, a hírneves román autóversenyző, a feleki autóverseny egyik „sztárja”, meghívást kapott Portugáliába, ahol nagy nemzetközi versenyen indul.

Angol lesz a helsinki olimpia hivatalos nyelve. Párisból jelentik: A nemzetközi atlétikai szövetség ülést tartott, amelyen kimondották, hogy a helsinki olimpia játékok hivatalos nyelve az angol lesz. Az eredményeket azonban nemcsak angolul, hanem finnül is közölni fogják.

EGY HÉTTEL ELHALASZTOTTÁK AZ IFJUSÁGI ATLÉTIKAI BAJNOKSÁGOKAT. Bucarestből jelentik: Az országos ifjúsági atlétikai bajnokságok rendezése körül támadt zűr-zavar mára tisztázódott. A szövetség hozzájárult a brassói kerületnek ahhoz a kéréséhez, hogy a bajnokságokat halasszák el. A bajnoki versenyeket a szövetség intézkedésére — valószínűleg most már végérvényesen — október 9-én Brassóban rendezik meg.

Románia legjobb labdarugójátékosai. Bucarestből jelentik: Barlassina, a kitűnő olasz játékosvezető egy sportévkönyv összeállításán fáradozik. Levelet küldött a román labdarugószövetséghez, amelyben adtokat kér a megírandó munkához Románia sportéletéből. Egyben kérte, hogy a legjobb labdarugók neveit is közölje. A labdarugószövetség most küldte meg a kért adatokat és a következő játékosokat emelte ki: David, Pavlovics, Albu, Bürger, Felecan I., Sfera, Vintilă, Juhász, Demetovics, Nistor, Bărbulescu, Bodola, Bindea, Barátky, Bogdan, Dobay, Orza, Reiter és Moldoveanu.

Összeállították Bécs csapatát. Bécsből jelentik: Janisch szövetségi kapitány tegnap a következőképpen állította össze Bécs csapatát, amely vasárnap Budapest ellen mérkőzik: Raft — Sesta, Schmaus — Wagner, Mock, Skoumal — Zischek, Hahnemann, Stroh, Schall, Pesser. A B-csapat, amely Budapest második garnitúrája ellen játszik a következő: Platzer — Weber, Marischka — Urbanek, Hoffmann, Galli — Vogl II., Geiter, Fischer, Gspan, Hack.

KAC—UEC rangadó a kerületi bajnokságban. Vasárnap délelőtt 11 órakor a KAC—UEC bajnoki mérkőzés szerepel az alkerületi bajnokság műsorában. A mérkőzésre mindkét csapat nagyon felkészül, különösen az UEC igyekszik teljes csapattal felvonulni, hogy revánsot vegyen a tavasszal elszenvedett vereségért, amely a B-ligába való bejutását vágta el. A KAC csapatának is ózsi szezon kezdete óta szerencsétlen körülmények között mindkét mérkőzését elvesztette és ha ezt a mérkőzést is elveszíti, az utolsó helyre kerül.

Bodola: válogatott rekord. A bucurestii labdarugószövetség adatai szerint Bodola szerepelt legtöbbször Románia válogatott csapatában. A kitűnő Venus-csatár eddig összesen 42-szer volt tagja a válogatott csapatnak. Bodola után Albu következik 41 válogatott szerepléssel, majd Kovács és Dobai 36-36 mérkőzéssel.

Eltemették Sztankovits Szilárdot. Budapestről jelentik: Sztankovits Szilárdot, a Magyar Atlétikai Szövetség elhunyt elnökét, tegnap temették el a Kerepesi-úti temetőbe. A magyar atlétika nagy halottjának ravatalánál Moldványi István dr., Misányi Ottó és Fritz Hassler, a német atlétikai szövetség főtitkára mondtak búcsuzót.

Itt az új tenisz erőlista! Párisból jelentik: Pierre Gillou, a híres francia sportember a következőképpen állította össze a világ teniszereőlistáját: 1. Budge (amerikai), 2. Bromwich (ausztrál), 3. Riggs (amerikai), 4. Austin (angol), 5. Uist (ausztrál), 6. Makó (amerikai), 7. Wood (amerikai), 8. Hunt (amerikai), 9. Menzel (német), 10. Puncsecs (jugoszláv).

Surisztika

(1) A Haggibbor autós kirándulást rendez vasárnap a Panyiki szoroshoz. Jelentkezés a sportruházban, Cal. Marechal Foch 1., vendégeket szívesen lát a vezetőség. Indulás a klubház elől P. Unirii 19.

(2) Kirándulás Nagyváradra. A Haggibbor sportegyesület vasárnap, október 2-án 50 százalékos vasuti kedvezményrel kirándulást rendez Nagyváradra. Indulás reggel a 7.24-es gyorsal, visszaindulás este a 8 óras személynél. Jelentkezni lehet péntek estig bezárólag a sportüzletben, Cal. Marechal Foch 1., Sipos harisnyáüzletben, Telefon: 17-20, illetve a hivatalos órák alatt a Haggibbor titkárságánál este 6—8-ig: P. Unirii 19. I. em. Felkérjük az összes résztvevő utasokat, hogy kísérjék figyelemmel lapunk szombati számát, mert amennyiben a vasuti menetrend megváltozik 1-én, úgy a pontos indulást közölni fogjuk. Értesülésünk szerint azonban csak 5-én változik meg a menetrend.

(3) Gyopán hírei. A Gyopár turista egyesület felhívja tagjainak figyelmét, hogy október 2-án gyalogturát rendez reggel 7 órai indulással az egyesület elől (Episc. N. Ivan 27.). Utirány a Bükk, Rákóczi-forrás, Malom-völgye, Felektető, ahonnan megtekintjük az autóversenyt. Ezután felhívjuk a turista egyesületet, valamint a természetbarátok figyelmét az október 9-én rendezendő gulyásnapra, amely ezúttal ünnepélyes lesz egybekötve, az izletes gulyást a turisták közkedvelt szakácsai: Krusinczky és Hosszúné fogják készíteni. A résztvevőket a turisták közkedvelt Borza Endre komikusa fogja szórakoztatni változatos műsorokkal. Tekintettel arra, hogy a gulyásnap előtt megtárgyalni valóink vannak, kérjük tagjainknak pontos megjelenését kedden este a pontos időben, fél 9 órakor. A vezetőség.

(4) Az Erdélyi Kárpát Egyesület október hó 1-én és 2-án a következő kirándulásokat rendezi: Autóval két csoportban Kisbánya-havas. Első csoport indul szombat délután 5 órakor. Meghálás a Turin Club

menedékházában. Második csoport indul vasárnap reggel fél 5 órakor. Mindkét csoportra jelentkezni lehet az EKE titkárságánál, Brătianu 24. szám, péntek este 8. óráig. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Rádió

SZOMBAT, október 1.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, szórakoztató zene, hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó, hírek, 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport-hírek, vízállásjelentés. 13.10: Déli harangszó, sporthírek. 13.25: Lemezek. 14.10: Hírek, időjelzés, rádiózene. 14.30: Lemezek. 15.20: Hírek. 19: Időszertű anyag. 19.17: Kantonazene. 19.55: Felolvasás. 20.10: Sibiceanu zongoraművész hangverseny. 20.40: Cos tinescu énekesnő dalestje. 21: Rádiózene. 21.15: Szórakoztató zene. 22: Hírek. — 22.50: Vendéglői zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek. 14.30: Hanglemezek, operettrészletek. 15.35: Hírek. 17.15: Mese. 17.45: Hírek. 18: Rádiózenet. 18.30: Jazz zene. 19.30: Előadás. 20: Nóták. 21: Hangjáték. 22.20: Hírek. 22.45: Hangverseny. 24: Hírek német és olasz nyelven. — 24.10: Táncalemezek. 1.05: Hírek.

Bécs. 15.10: Könnyű és tánczene. 16.10: Lemezek. 19.40: Dalegyet. 23.30: Szórakoztató zene.

Varsó. 17: Rádiózenekar. 19.45: Dalok és áriák. 22.10: Rádiózenekar.

Az Országőr-szervezet hatékonyan támogatja a kender-vászon termelés és logyasztás növekedését

Sokan tették fel azt a kérdést, vajon miért rendelte el az Országőr-szervezet parancsnoka, hogy az országőrök ingeit csak kenderből szabad készíteni és más vászon felhasználása erre a célra tilos? Kétségtelen, hogy az a kendervászon, amelyből a mezőgazdák ingét is készítik sokkal erősebb és ellentállóbb mint, a gyapottól vagy növényi selymekből készült ingek.

De nemcsak ez az egy szempont vezette a II. Károly király Öfelsége személyes felügyelete és irányítása alatt működő Országőr-szervezetek parancsnokait. Ennek a fiatalság ujjászervezését végző hivatalnak már megalakulásakor az intézmény a vezetői keresték azokat a módokat és eszközöket, amelyekkel a romániai nép erejét és termelőképességét fokozhatják. A valódi román jelleg és a falvak életszínvonalának fel-emelése — II. Károly király Öfelségének ez a két kedves, szeretett és drága gondolata — irányította az Országőr-szervezeteket is, hogy megkülönböztessék őket, helyesebben a romániai ifjúsági szervezeteket, a többi országok hasonló intézményétől. És ezt a különbözőséget és elkülönítőt jellegzet az összes külföldi Országőr-szervezetek kiküldöttei, illetőleg ifjúsági vezetői észrevették és hangsúlyozták is, akik Romániában látogatást tettek.

És valóban a román népnek, különösen a falvak lakosságának szüksége van a mély lelki felgyógyulásra és az új gazdasági erőforrások megteremtésére.

Az Országőr-mozgalom munkatervében amely egyrészt építő és helyreállító jellegű, mint amilyenek: a gazdálkodás a falvakban, gyógynövények termesztése és gyűjtése, gyümölcsfák ültetése és más egyebek, helyet foglal a textilnövénnyek minél szélesebb körben való termesztése és háziipar hatékony támogatása is.

Tanulságos példa és bizonyíték erre, hogy a június 8-iki királyi ünnepségekkel kapcsolatosan több, mint 30.000 falusi asszony nyert foglalkoztatást, akik az Országőrszervezetek részére kender-vásznat szőtték.

Ez a példa is azt mutatja, hogy mennyire gondját viseli a országőr-szervezet a falvak lakossága érdekeinek is. De hogy a falusi lakosság érdekében kifejtendő tevékenység még hatályosabb legyen utalunk arra, hogy a nemzetnevelésiügyi minisztérium rendelete értelmében az összes régi iskolai egyenruhát, az Országőr-szervezet új formahájával kell felcserélni, azokkal, amelyeknél az inget szintén falusi kendervászonból szőtték, vagy szövök.

Betegsegjelzői bélyeg

drogéria aviafia,ok-mány., szám'a, pos-ta bélyegek minden címletben állandóan kaphatók a beteg-segélyzővel szem-beni

Dofány-társaságban

Reuter jelenti:

(RÓMA.) Olaszország és Olasz-Keletafrika kereskedelmi forgalma ez év első felében 1 milliárd lírát tett ki kivitelben és 875 lírát behozatalban.

(MÜNCHEN.) A müncheni repülőtéren felett egy német katonai repülőgép összeütközött egy francia személyszállítóval. Az összeütközésnek három halálos és 8 sebesült áldozata van.

(AMSTERDAM.) A teaárak rohamosan emelkednek és pedig elsősorban az olcsóbb fajták.

(JERUZSÁLEM.) A túlkaremi és nablusi vidékeken mindennaposokká váltak az ősz szétüszések a brit csapatok és a környéken garázdálkodó arab bandák között. Tegnap Nablusból formális ütközet zajlott le, melynek mindkét részről tekintélyes áldozata van.

(LONDON.) Az angol tőkekereskedésre jellemző, hogy 1937-ben Latin-Amerikában 1125 millió fontsterlinget investáltak.

(PÁRIS.) A belügyminisztérium értesítette a politikai pártokat, hogy nem engedélyezi egyelőre nyilvános gyűlések megtartását.

(LONDON.) A lisztárak szákkivitelénél 2 shillinggel (cca 80 lej) emelkedtek.

(BOMBAY.) A Bombay-New-Delhi vasúti vonalon súlyos szerencsétlenség történt, amelynek 34 halálos áldozata volt.

(RÓMA.) Az olasz és magyar kormányok között tárgyalás indult meg az állatkivitel, illetve bevétel szabályozására. A tárgyalások kedvezően haladnak előre.

(LONDON.) A hadügyminiszter rendeletére e héten sorozatos légvédelmi gyakorlatokat tartanak a brit fővárosban és környékén.

(BERLIN.) A közellátási minisztérium rendeletet bocsátott ki, amely szerint az ideai szőlőtermés magjait szüret után be kell szolgáltatni, mert ezekből olajat fognak sajtolni.

(RÓMA.) Az olasz kormány rendeletére nagyarányú kereskedelmi hajó építkezés indult meg.

(JERUZSÁLEM.) A terrorcselekmények következtében a palesztinai helyzet kritikussá változott. A vasúti forgalom ugyancsak az egész ország területén szünetel. Tegnap a telefon- és táviróösszeköttetéseket több helyen elvagták.

(JERUZSÁLEM.) Az óvárosban a rendőrhatalóságok névtelen feljelentés alapján két időre szabályozott pokolgépet tettek ártalmatlanná. Mindkettő az óvárosi postahivatal épületébe volt elhelyezve.

(ALGIR.) Tegnap heves arab szimpátiadöntés zajlott le, amelyet a karhatalom volt kénytelen megszüntetni. A kifejlődött összetűzésből kifolyólag több ember megsebesült.

(PÁRIS.) A müncheni tájékoztató hírére a tőzsde megnyugodott és emelkedő árfolyamok mellett erősebb volt az üzlet.

Óriási medve rémítéssel egy francia megye lakosait

(TOULOUSE.) Néhány nap óta egy óriási medve nyugtalanítja Condom kerület parasztjait. A hatalmas vadállat valóságos terror alatt tartja a falvak lakosságát, mert váratlanul hol itt, hol ott jelenik meg. A medvével egy Bordeneuve nevű saint-oronsi gazdálkodó találkozott legelőször az ország uton. A gazdálkodónak első pillanatban földbegyökerezett a lába, amint megpillantotta az erdőségből kibukkanó óriási vadállatot, a következő percben azonban megfordult és hanyat-homlok menekülni kezdett. Ő vitte a hírt a falu lakosságának a soha nem látott nagyságu fenevadról.

Másnap Saint-Puy község határában tünt fel a medve. A váratlan látogatás érthető izgalmat keltett a falu lakosságában. A medve egyre fenyegetőbben viselkedett és éjnek idején bemerészkedett már a falu házai közé is. A környékbeli lakosság erre a csendőrség segítségét kérte, amely hajtóvadászatot kezdett a „félelmetes vadállat” elejtésére. A medve azonban, mintha megsejtette volna, mi készül ellene, azóta nem mutatkozik.

— Meghalt dr. Erőss Vilmosné. Dr. Erőss Vilmost, volt kolozsvári újságíró sulyos csapás érte. Régóta betegeskedő felesége meghalt. Erőss László és Csibi, az ismert sportemberek édesanyjukat gyászolják az elhunytban, akinek temetése tegnap nagy részvét mellett ment végbe.

A szeretet és összetartás csodálatos megnyilvánulása volt Márton Áron kanonok-főesperes plébánosi beiktatása

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Rövidesen be számoltunk a nemrégiben apostoli kormányzói kinevezést kapott Márton Áron kanonok-főesperes és kolozsvári plébános beiktatási ünnepségeiről. Idevonatkozó tudósításunkat most még a következőkkel egészítjük ki:

A Marianum szépen felszerelt terében dr. Öváry Elemér h. főgondnok nyitotta meg a diszközgyűlést, amelyen a katolikus társadalom színe-jáva jelent meg, többek között Zomora Dániel gyulafehérvári nagyprépost, volt püspöki helynök, dr. Boga Alajos és Adorján Károly kanonokok, dr. Inczedy Joksmann Ödön egyházmegyei tanács alelnöke, dr. Jelen Gyula volt főgondnok, dr. Balásy Imre kanonok-főesperes Sándor Béla vezérigazgató, Leitersdorfer Sándor, a Kat. Kör elnöke, dr. Biró Vencel rendfőnök és még sokan mások. Dr. Öváry h. főgondnok bejelentette, hogy a gyűlés egyetlen tárgya az új plébános beiktatása és a katolikus társadalom nagy örömet fejezte ki afelől, hogy Márton Áron személyében új méltó lelki vezetőt kapott az egyházközség. Az idevonatkozó főpásztori leiratot Szilágyi Márton jegyző olvasta fel és azt követőleg küldöttség ment az új plébános után, akit a terembe lépésekor kitörő tapsokkal ünnepeltek. Dr. Öváry köszöntő szavai után a Marianum kitűnő énekara üdvözlő éneket adott elő szép betanulással, majd Márton Áron megragadó szépségű beszédében köszöntö meg az üdvözlő szavakat és a katolikus társadalom beléje helyezte bizalmát, hangsúlyozva, hogy igyekezni fog majd ennek a bizalomnak meg is felelni. Ezzel a közgyűlés hivatalos része bezárult, majd a testületet tisztelgéseit következték. A belvárosi egyházközség nevében

Merza Gyula, az Egyházmegyei Tanács részéről dr. Inczedy Joksmann Ödön, az esperesi kerület nevében Balásy főesperes, a ferencrendiek részéről p. Sándor Vitális, a piarista-rend részéről dr. Biró Vencel rendfőnök, a Jézustársaság nevében p. Domby József üdvözlőlték a főpapot. A monostori, szentpéteri és kajánói egyházközségek, a kat. nőtársadalom, a Kat. Népszövetség (Bálint József igazgató) a Kolping Egyesület és a Kisebbségi Újságíró Szervezet (Walter Gyula, illetve Karádi Nagy Lajos főtítkár) és a Kath. Kör vezetősége köszöntötték hódoló szeretettel az új főpásztort, akit a Marianum igazgatósága virágcsokorral, a Kath. Kör Leitersdorfer Sándor vezetésével rendkívül értékes és művészi kivitelű áldozó-kehellyel lepett meg, akinek ez a figyelemesség rendkívül jól esett.

Az üdvözlésekre a fiatal és teljes kanonoki, illetve apostoli kormányzói díszben levő új plébános lebilincselő kedvességgel válaszolt külön-külön megemlékezve minden hozzáintézett üdvözlésről. Hangzottatta, hogy érz. miszerint a nagy bizalom és a ragaszkodás nyomán vállára sok teher nehezült és igyekezni fog azoknak megfelelni. Neki erő ad a csiki hegyekből való származása, ahol az élet örök birkozás, majd kedvesen megemlékezett Csikszentdomokoson élő szüleiéről, akikhez most gondolatban hazaszáll az örömmel ezen a ritka napon. A zsufolásig telt terem közönsége lelkes ünneplésben részesítette végül a fiatal főpapot, akinek teremő egyéniségétől sok szép eredményt lehet várni.

Kolozsvár lakosságának gazdasági és kulturális boldogulását akarom elősegíteni, --

mondotta a most beiktatott dr. Bornemisa polgármester

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az ódon városháza tegnap pompás díszet öltött. A lépcsőházban piros szőnyeget terítettek le, az emeleti előcsarnokot pálmákkal díszítették. A városháza altisztek kifényesítették ruhájukat az aranygombokat és a díszterem ajtajában így várta a polgármesteri beiktatásra érkezett előkelőségeket. A közelmúltban nem volt még ennyire külsőséges polgármesteri beiktató Kolozsváron, noha az utóbbi két évtized alatt ugyancsak változtak a város vezetői.

Tizenkét óra előtt kezdett gyülekezni a virágokkal ékesített díszteremben a polgármesteri beiktató közönsége. Az első között jelent meg Vásárhelyi János református püspök, dr. Laár Ferenc egyházkerületi tanácsos kíséretében, azután dr. Bartha Ignác alelnök és Botos János főtítkár vezetésével a Háztulajdonosok Szövetségének 12 tagu küldött-

sege, Man Dumitru görög keleti lelkész, Sava és Ucrean teológiai tanárok, dr. Stan püspöki vikárius, Varga Béla dr. unitárius püspök Alberti lutheránus esperes, Weinberger Mózes főrabbi, dr. Dragan Nicolae volt polgármester, dr. Hatieganu Gyula egyetemi tanár, Moga Aurel volt városi főjegyző, dr. Pop Dénes városi főügyész, Blankenberg Nándor kereskedelmi és Chirilla Ioan munkügyi vezérfelügyelő, dr. Borbély István a Discom elnöke Bena Augustin a zeneakadémia igazgatója, dr. Puscariu és dr. Racovita egyetemi tanárok, Barițiu Septimiu dr. egészségügyi vezérfelügyelő, Agarbiceanu gör. kath. esperes, dr. Vlad Petre városi főorvos és sokan mások.

Tizenkét óra után Hanzu királyi helytartó dr. Hodor Victor tartományi títkárr, Enescu Manole ezredes-prefektus és Filipescu Richard táblabíró vezetésével

vel megjelent a teremben az auj polgármester: dr. Bornemisa Sebastian és Popa Ádám dr. alpolgármester, akiket lelkes tapsal fogadott az egybegyűlt közönség. Dr. Pop Victor városi főtítkár felolvasta az új polgármesterek kinevezéséről szóló királyi dekrétumot. Hanzu királyi helytartó ezután bevette az esküt az új városvezetőktől.

„A Mindenható Isten nevében hűséget esküszöm. Ötélsege II Károly királynak — hangzott — esküszöm, hogy tiszteletben tartom az alkotmányt és az ország törvényeit. Esküszöm, hogy megvédem az országot és a község érdekeit, becsülettel és odaadással teljesítem a reámháruló kötelezettségeket és megőrzöm a szolgálati titkokat. Isten engem úgy segítjen.”

Az eskütétel után Hanzu királyi helytartó melet szavalt. Éretében bucszította a távozó Filipescu Richard polgármestert, majd dr. Bornemisa Sebastian polgármestert és dr. Popa Ádám al polgármestert köszöntötte és kérte, hogy munkájukban, minden cselekedetükben a köz érdekét vezérelje. Ezután Filipescu Richard táblabíró emelkedett szólásra. Hosszabb beszédben visszapillantást vetett a város élen elvégzett munkájára, majd a jövő feladatairól beszélt és üdvözölte utódját.

Dr. Bornemisa Sebastian rövid, frapáns beszédében köszöntö meg Hanzu tábornok és Filipescu Richard üdvözlő szavait és ünnepélyesen kinyilatkoztatta, hogy munkájában mindig az igazság és a törvényesség alapján fog állani. Ezután a különböző felekezetek és testületek képviselői üdvözlőlték a város első emberét. Man Dumitru a görög keleti, Agarbiceanu esperes a görög katolikus, Vásárhelyi János püspök a református, dr. Varga Béla püspök az unitárius, Alberti Richard a lutheránus, Weinberger Mózes főrabbi végül Balázs András, a róm. kat. egyház nevében köszöntötték a város ügyeinek őrtállóját. Az ügyvédi kamara üdvözlését Stefan Penes ügyvéd, a város tisztviselőinek tisztelgését dr. Pop Dionisie főügyész, a Háztulajdonosok Szövetsége üdvözlését dr. Bartha Ignác alelnök tolmácsolták. Az üdvözlésekre dr. Bornemisa Sebastian hozzászólt válaszként. Megköszönte az üdvözléseket és kérte, hogy a város minden társadalmi rétege támogassa őt munkájában, mert csak úgy tud a város élen alkotó tevékenységet kifejteni.

— Nemcsak polgármestere, hanem atyja akarok lenni ennek a városnak — fejezte be szavait dr. Bornemisa — és igyekszem atyai szeretettel gondoskodni a lakosság gazdasági és kulturális előrehaladásán minden igyekezetemmel munkálkodni.

Karánsebes főuccáján halt meg a vesztétkutya áldozata, egy 8 éves falusi leányka

(CARANSEBES-KARANSEBES.) Megrendítő jelenetnek voltak a tanui Karánsebes főuccájának járőkelői. A szolgabírói hivatal épülete előtt borzalmas kinok között az ucca népének szemelátára meghalt egy 8 éves falusi leányka, miközben édesapja a szolgabírói hivatalban azoknak a hivatalos iratoknak a kiállítását sürgette, amelyek alapján gyermekét kórházba szállíthatta volna. A falusi leánykát néhány nappal ezelőtt kóbor vesztétkutya harapta meg, a gazdálkodó nem tulajdonított nagyobb fontosságot gyermeke sérüléseinek és csak akkor vitte orvoshoz, illetve kezdte meg a hivatalos iratok beszerzését, amikor már gyermekén a vesztétség kezdeti tünetei mutatkoztak. A hivatalos eljárás lassan folyt le és az apa késedelmeskedése miatt következett be a nyílt uccán a megrázó haláleset.

A hatóságok megindították a vizsgálatot annak megállapítása érdekében, hogy a szerencsétlen leányka halála előidézésének milyen késedelem volt az oka?

ÜZLETÜNK TELJES ÁTSZERVEZÉSE MIATT

a Libro kölcsönkönyvtár volt helyiségében. Str. Memorandului 8. szám alatt szeptember havában, csakis egy hónapig tartó

Alkalmi nagy könyvkiállítás rendezünk!

A kiállítás alatt a könyvraktár állandóan cserélődik.

CULTURA könyvkereskedés

Apróhirdetések

Figyelem!

Apróhirdetési árak a további intézkedésig a régiékre maradnak.

Villanyondolással bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos hajat nye rünk, 8 havi garancia mellett.

**MÉLYEN
LESZÁLLÍTOTT
ÁRAK!**

NIZZA
HÖLGYFOD-
RÁSZ-SZALON
C. REG FERD.
30.

Hajfestés választékos színekben, viz-, vasondolással, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

ADÁS-VÉTEL

MARADÉKOK félárban. Nőikabát, ruha-szövet, diffin, flanel, krep-piké, zefír, vászon, dejalín, pongyola és ruhamaradékok. Cal. Reg. Ferdinand 53., udvarban. (578)

TALPAT, BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (T1349)

MARADÉKOT MALOASA 19.

alatt vásárolhat legolcsóbban, kabát, ruha, kosztüm szövetek, diffin, pizsama, flanel, damasztok, vásznak félárban, Sámuelnél. (9764)

GYERMEKKOCSI mély, áramvonalas eladó. Str. Andrei Muresan 67. (514)

ÓCSKA ruhákat vesz és eladok. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (581)

KOMPLETT hálószoza, ruhaszékények, sezlon, szalంగarnitúra, ebédli székek, szőnyegek, új fotel vázak, tükrök, irógépek, festmények potómáron eladók. „Lloyd” kommisszió, P. Unirii 9. (T1365)

SÜRGŐSEN eladó Békásban háromnegyed hold gyümölcsös részletre is, 64 m. fronttal. Str. A. Muresan 98. (413)

NAGYMENNYISÉGŰ disznótök, jóminőségű, bármilyen áron eladó. Str. Pop. Cicio 71. sz. (559)

FÉRFIKABÁTOK nagy termetre, női kabát, konyhabutor eladók. Értekezni 4-6, Str. Moldovan 4. (561)

ZEFIR kályha eladó. Posta melletti trafikban. (565)

FAJALMA hézszedett kapható Gálisz ténél, Str. Grădiniilor 9. (Házsongárd.) (460)

ELADÓ: 6870 négyzetméter területű ingatlan, beépített gyári épületekkel, lakóházakkal, irodahelyiségekkel, raktárakkal, iparvágány használatával, bármilyen üzemi célnak megfelelő. Megtekinthető bármikor. Silvania SA Cluj, Str. Enescu 1. Telefon: 31-84. (533)

CSEREPÁLYHÁK (Dániel) eladók. Str. Gherescu 8. Peille. (623)

GYERMEKKOCSI kis lóval, szerszámmal és egy sárga hajtókocsi eladó. Str. Xenopol 2. (638)

SÜRGŐSEN eladó Str. Regală, Botanikus kert mellett 3 szobás és 2 szobás komfortos ház 200 ezer lej bankadóssággal 700 ezerért. Increderea, P. Unirii 18. (637)

14-16 lovas nyersolaj, vagy Diesel motort keresek, olajgyár, P. Targul de vite. (639)

ELADÓ olcsóért egy koca-malac, nagy vasúti, husvágó gép, láncosmérleg, vasrólló 250x125. Str. Mărăsesti 42. (646)

KOMBINÁLT, lakkcsiszolt háló, festetlen szekrények, ágyak, éjjeliszekrény és konyhaberendezés olcsón eladók. Cal. Reg. Carol 36. (651)

HASZNÁLT írógépet vennék. Cim a No vában. (P904)

KÉTKEREKŰ taligát megvételre keres Moldovan fűszerüzlet. Str. Regală sarok. (P903)

NAGYON szép, világos Arodire, finom hálószoza, alighasznált eladó. Str. Memorandului 22. (P898)

TÖBBFELE mérnöki műszerek eladók. „Lloyd” comisio. P. Unirii 9. (P 895)

929-es típusú Ford. csukott, üzemekepes olcsón eladó. Major, Floresti. (P888)

FŐZŐKEMENCE használt állapotban sürgősen eladó. Dr. Jonásnál, Cal. Victoriei 25. (P 884)

ZONGORA, kitűnő állapotban. keresztróka-bor, összecukható asztal, kis dob-kályha eladó. Str. Florilor 13. (P882)

UJ rókamer, kétszemélyes eladó. Str. Maloasa 17. (552)

UJ gyékény kétharmad méretben eladó. Cal. Moșilor 66. (622)

2 DARAB csizmadiagép eladó. Str. Popa Farcas 40. (613)

2 ÉVES szép farkaskutya olcsón eladó. Str. Bucuresti 94. (612)

ALLAS! KAPAT

FRAULEIN állást keres nagyobb gyermekekhez, félnapos, vagy reggeltől estig. Cimeket „Szebeni” jelige alatt kérek. (590)

ROMÁNUL tudó, biciklivel rendelkező szolgalegény állást keres. Str. Scărilor 16. (P878)

JÓ bizonyítványokkal rendelkező komoly nő kisgyermekmellé, esetleg beteg ápolását vállalja. Cim: P. M. Viteazul 12. Simon trafik. (632)

NEVELŐNŐ perfekt német, román délelőtti állást keres. Str. Gelu 10. Tel.: 37-76. (624)

CUKRÁSZ, önállóan dolgozó, mesterkönyvel azonnalra állást keres. Cim a kiadóban. (648)

ALLAS! KAPAT

A Royal moziba egy ügyes festő, illetve rajzoló azonnal felvétetik. (T1364)

MEGBIZHATÓ, rendes mindenest bejárót keresek 1-ére egész napra. Cim a kiadóban. (580)

EGY főznytudó mindenest vidékre keresek. Str. Toma Ionescu 6. (P862)

JÓL főzőnő azonnali belépésre felvétetik vendéglőbe. Cal. Moșilor 6., Szilveszter. (P865)

FŐZNYTUDÓ mindenest felvesz kéttagu család. Hirschorn, Str. Clem

Hírek

NAPTÁR. 1938. Október 1, Szombat.
Róm. kat.: Sf. Remigiu. Prot.: Remig.
Órt.: Sf. Ap. Anania Remig. Izr. 6
Tisri, Sab.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550. fél évre 280. negyedévre
150. egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

ÁLLATSEREGLETBEN

- Ki ez a kikészített hölgy?
- Eddig a cirkusz alkalmazottja volt és az oroszlaneketreben énekelt.
- És miért hagyta abba?
- Mert az állatvédő egyesület közbelepett.

A BÉKE...

- Mit gondolt Ön? — kérde Kiss barátjától, — az emberiség könnyen viselne el egy új világháborút?
- Azt nem tudhatom — válaszolja rezignánsan Nagy, — de azt megállapíthatom, hogy a jelenlegi békét is nehezen viseli el.

KETTŐS KÖNYVELÉS

- Felír mindent, amit kiad?
- Nem, csak a hónap elején.
- És később?
- Ó, a hónap végén a hitelezőim írják fel...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó év október 1-én, szombaton reggeltől október 8-án, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz, Unirii-tér; Dr. Halász, Cuza Voda-tér; Flohr József, Regele Ferdinand-ut és Diana gyógytár, Jorga-uca.

— Időjárásjelentés. A bucarestii időjárásutató intézet jelentése: Borult ég, lehülés, esőre hajló irányzat.

— JÓ ÉS OLCÓS BŐRT ÉS TALPAT. Százak bőrüzletben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— Dr. Anca Emanuel belgyógyász, rendeléseit megkezdte Str. Memorandului 27. alatt. Gyomor, máj, vese, tüdő és szívbetegeknek Röntgenvizsgálat. Rendelési idő 3—6 között. Telefon: 18—31.

— KOLOZSVÁR KÖRNYÉKÉN MÁSODSZOR IS KIVIRÁGOZTAK A GYÜMÖLCSFÁK. A kedvező időjárás következtében a Kolozsvár környéki gyümölcsösökben, így a Békásban másodszor is virágnak az alma- és körtefák. A gyümölcsfák második virágzásából arra következtetnek, hogy tartós meleg ősz lesz.

— Tovább folynak a vagyonrevíziós munkálatok. A Legfőbb Igazságügyi Tanács tegnapi ülésén kiegészítette azokat a bizottságokat, amelyek az úgynevezett vagyonellenőrzéssel foglalkoznak és ugyanakkor munkába vétette az idevonatkozó ügyeket.

— A bucarestii polgármester dicséretes kezdeményezése. Bucarestből jelentik: A főváros II. kerületének polgármestere dicséretes kezdeményezésbe fogott az elemi iskolákban és ott úgynevezett nemzetvédelmi szolgálatot segítő hetet szervez. Ennek keretében a testületek tagjai és a növendékek harisnyákat és ingeket készítenek a hadsereg számára. Az akcióba másfelől bekapcsolódnak az orvosok és a fővárosi tisztviselők, akik ugyanakkor megfelelően tájékoztatják a lakosságot a légvédelmi gyakorlatokkal kapcsolatos teendőkről.

— Őriási vihar dult Amerikában. Newyorkból jelentik: Charleston város felett őriási vihar vonult végig, amelynek 20 halottja és mintegy 200 sebesültje van.

Társadalmi szolgálat elnevezéssel új miniszteri hatáskör létesül

(BUCURESTI.) Miron Cristea patriarha-miniszterelnök kihallgatáson fogadta az aradi evangélikus püspökség küldöttségét.

A kormány tevékenységéről ma a következő jelentések érkeztek:

A nemzetvédelmi minisztérium közölte, hogy nem fogja többé felülvizsgálatra behívni azokat, akik a hadsereg egészségügyi tanácsától végleges osztályozást kaptak. A hadkiegészítő parancsnokságokat ennek megfelelő utasításokkal látták el.

A nemzetnevelési minisztérium elhatározta, hogy a tantestületnek azokat a tagjait, akik nem vesznek részt az Országőr-tanfolyamain, amennyiben azokra behívást nyertek, meg fogja büntetni. Ugyancsak ez a minisztérium táblázatot küldött a tankerületi igazgató-ságoknak és felügyelőségeknek, amelyben felsorolja a katolikus tanulók számára engedélyezett ünnepeket.

A minisztérium közli azokkal a jelöltekkel, akik az 1937-es időszakban sike-

res képesítési vizsgákat tettek, hogy vonatkozó diplomaikat a minisztériumtól kérvényben igényelhetik és a kérvényhez 14 plusz 2 lej bélyeg költséget is mellékelniük kell.

A miniszterközi konferencia megbeszélések eredményeképpen a belügyminisztérium egy autonóm intézményt létesít, amely a községekben és városokban kulturális otthonokat létesít. Ennek az új társadalmi szolgálatnak az élén állandó bizottság fog állni, amelynek élén Károly király lesz az elnöke, a vezetésben pedig részt vesznek az összes szakminiszterek, akik részt vesznek továbbá a munkában az Országőr-mozgalom az Astra, a Királyi Alapítványok, az Iskolák Háza és a katonai előkészítők mozgalmának vezetői. A „Társadalmi szolgálat” tényleges elnöke miniszteri rangban fog szerepelni és az idevonatkozó kérdések tárgyalásánál részt vesz a kormány tanácskozá-sain.

Kitűnően sikerült dr. Campineanu brassói sebészorvos harmadik veszedelmes szívműtete is

Több öltéssel összevarrta a megsérült szív-burkot és a beteg túl van az életveszélyen

(BRASOV-BRASSÓ.) Dr. Campineanu Liviu, a brassói Marzescu kórház kiváló sebész-orvosa, most már harmadszor végzett olyan szívműtétet, amelynek körülményei, végrehajtási módja és kitűnő sikere általános feltűnést és osztatlan elismerést keltettek orvosi körökben. Nehány nappal ezelőtt Irimie Cracut tövisi lakost súlyos szívserüléses szívtárgyi sérüléssel a Marzescu kórházba, Cracutot egyik ellenfele éles késsel hasba szúrta és az éles szerszám nemcsak a szívszerkezeten, hanem a tüdő felé hatolva, megsértette a szívburkot is. Az ember menthetetlennek látszott és az a veszély fenyegette, hogy az elszívott szívsérülésből következő következtében elvérzik. Dr. Campineanu sebészorvos felnyitotta a rekeszsírt a diafragma irányában a mellkast és az itt keletkezett nyíláson

át kiemelte a mellkasból a súlyosan sérült ember szívét, amelyet több öltéssel összevarrt. A súlyosan vérző seb bevarrása után a szívet visszahelyezte eredeti helyére és kapcsolókkal lezárta a mellkast. Nehány óra múlva az ily módon megoperált szív ismét életben kezdett működni, a vérkeringés zavartalanul folyt és Cracut rövidesen visszanyerte eszméletét, majd kijelentette, hogy kisebb fájdalomtól eltekintve, jól érzi magát, csak gyenge, erőtlenség. Ez a fizikai állapota az elszívott súlyos vérvesztés következtében természetes volt.

A beteg most már teljesen jól érzi magát és Campineanu sebész-orvos, akinek ez volt a harmadik szenzációs és veszedelmes szívműtete, kijelentette, hogy véleménye szerint a beteg túl van az életveszélyen és alapos a remény a teljes felgyógyulására.

Felhívás az olvasó közönséghez!

Azokhoz, akik lapunk példányait hetenként fizetik, a folyó hó 2-iki autótversenyre való tekintettel nyomatékosan azt a tiszteletteljes kérést intézzük, hogy a heti esedékességet lapelárusítónknál szombaton este kiegyenlíteni sziveskedjenek.

A „JÓESTÉT!” kiadóhivatala.

— Megkezdődtek az unitáriusok tanácskozásai. Az Egyetemes Unitárius Lelkész Kör három napos konferenciájával már is megkezdődött a vasárnapi püspökeiktől zsinat. A gyűlésen megjelent az amerikai unitáriusok képviselőiben Donald Harrington lelkész, aki üdvözlő lelkész-társait Beszédét Kővári Jakab lelkész-köri jegyző tolmácsolta. Harrington lelkész kijelentette, hogy amikor még egyszer felkeresi paptársait már magyar nyelven fog bekapcsolódni a tanácskozásokba. Pál Dénes elnök az év halottjairól emlékezett meg, majd Zoltán Sándor és Lőrinczy László lelkészek tartottak előadásokat, este pedig Útő Lajos prédikált a templomban.

— Bucarestiben is nagy légvédelmi gyakorlatot tartottak. Bucarestből jelentik: A fővárosban tegnap délelőtt 11 óra 50 perces kezdettel nagy légvédelmi gyakorlatokat tartottak Sziréna és harangjelzésre minden forgalom megbénult. Az emberek menedékhelyeikre vonultak és 25 percig tartó próbagáztaadás zajlott le mintaszerű pontossággal és az előírások szerint a legteljesebb rendben.

Világrészek harca három csendesóceáni szigetért

(HONOLULU.) Most ért véget az a diplomáciai harc, amely három kis csendesóceáni sziget birtokáért folyt le az Egyesült Államok és Anglia között. Ebben a harcban Amerika győzött. A hivatalos végzés szerint megtarthatja birtokában azokat az apró szigeteket, amelyek két és fél évvel ezelőtt „hódított” meg: a Howland, Baker és Jarvis szigeteket, amelyek a Csendes-óceánban fekszenek, Honolulu-tól és New-Zealandtól egyforma távolságra.

Érdekese a kis szigetek meghódításának története. Bizonyos egyezmények és nemzetközi törvények értelmében a két hatalom érdekkörébe eső újonnan felfedezett sziget tulajdonosa az az ország válik, amelynek zászlóját hamarabb kitűzi rajta. Amerika és Anglia majdnem egyidőben értesült arról az újonnan felfedezett három szigetről. A hírre válaszos versenyfutás következett a két ország között. Az amerikai parti őrség egyik hajója, az „Ithasca”, felsőbb parancsra teljes gőzzel száguldott a szigetek irányába, hogy azokat lefoglalja az Egyesült Államok számára. Sikerült is megelőznie az ugyanakkor kiküldött angol hajót, mire az megérkezett már amerikai zászló lengett Howland szigetén. Az angol hajó meg se próbált kikötni a korallzátonyoktól övezett szigeten. Így Anglia elvesztette a versenyt és a három sziget Amerikáé lett. A „hódításba” Ausztrália nem szólt bele, holott tulajdonképpen az ő érdekköré is érintették a szigetek.

Később aztán kiderült, hogy a Howland-szigetek, amelyekért olyan nagy versengés folyt a két állam között, teljesen hasznavehetetlenek. A három korallsziget ugyanis nemcsak, hogy nehezen megközelíthető hanem terméketlen is, sőt még katonai szempontból sem értékes. Kiesnek a hajóáratok útjából, nehezen lehet kikötni rajtuk, sem ivóvízük, sem termékeny növényviláguk nincsen. Nem vált be az a terv sem, hogy óceánjáró utasszállító repülőgépek pihenőhelye lehessen Honolulu és New-Zealand között. Hiába építettek a szigeten óriási pénz-befektetéssel nagy repülőteret, annak semmi gyakorlati hasznát nem lehet venni. Ezt igazolja Earhardt Amália, a világhírű pilóta nő eltűnése is. Mint tudjuk a pilóta nő tulirepült Howlandon, ahol megszakította volna útját. Hadi bázisul sem lehet használni a három szigetet, értéke Amerika számára csak annyi, hogy ott más állam létesíthet katonai támaszpontot.

Ma csupán egy-két ember lakik a szigeten, ezek a nagy amerikai időjárás-jelző intézettel tartanak fenn állandó kapcsolatot. Háromhónaponként friss ételekkel, ivóvízzel és egyéb használati cikkekkal megrakott amerikai hajó köt ki a szigetekre, hogy leváltsa a megfigyelőállomás személyzetét. Az egyébként hasznavehetetlen szigeteket így próbálja hasznosítani Amerika, amely évente 30.000 dollárt áldoz rájuk. Az ausztráliaiak pedig akik annak idején nagyon méltatlankodtak az amerikai hódítás miatt, most mélyen hallgatnak, csak azt nehezményezik, hogy az ő vízeiken történt a hódítás.

— Templomi hangverseny. A D. F. Unitárius Nők Szövetsége folyó évi október hó 1-én (szombaton) este 8 órai kezdettel templomi hangversenyt rendez a következő műsorral: Bach: Preludium és Fuga (Es-dur). Orgonán előadja Zsizsmann Rezső. Bach: Megnyugvás Istentben. Händel: Ária. Énekli: dr. Gündischné Fogarasy Klára. Händel: Concerto (g-moll). Franck: Pastorale, orgonán előadja Zsizsmann Rezső. Corelli: Folies d'Espagne. Bach: Air. Hegedűn előadja Márkos Albert. Widor: Szimfónia. I. tétel orgonán előadja Zsizsmann Rezső. Az unitárius lelkész konferencia alkalmával, mint tegnap, ma pénteken (30-án) délután 6 órai kezdettel is ismét szüneteket tartanak az unitárius templomban.

BUN DE IMPRIMAT